

شناخت قرآن ۲۵

غُلُوًّا مَبَالِغَةً كُوفِيًّا

خداوند در آیه ۷۷ مائده سوره میفرماید:

لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ، دَلَّاتٍ تَتَّبِعُوا هَوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ، وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سُبُلِ اللَّهِ

بناحق در دینتان مغلو نگیند، داز در نحوه عده ای که قبله گراشدند و عده زیادی را گمراه کردند و از راه راست منحرف شدند پیروی نکنید.

مردم طبیعتاً از غلو یعنی مبالغه کوفی و کزاق کوفی و اغراق کوفی نوشتن می آید. لابد دیده اید که افراد وقتی از چیزی نوشتن می آید یا از چیزی بدشان می آید در بیان آن افراط و غلو میکنند. مثلاً وقتی از کسی نوشتن می آید سعی میکنند تمام صفات خوب حتی فوق بشدی را به او بدهند و کلیه صفات بد را از او دور کنند، دوست دارند دیگران هم با آنها همصدا شوند و حرف آنها را تایید کنند و کوچکترین عیب و صفت بدی از او نگویند. بعکس وقتی از کسی بدشان بیاید سعی میکنند کلیه صفات بد را به او نسبت دهند و هیچ صفت خوبی را در او نبینند؛ و دیگران هم با آنها همصدا شوند در این بدگویی از آنها هم سبقت گیرند. دیده اید که میگویند او فرشته است، شیطان است، خدا است، همه چیز را میداند. زل ترین فرد عالم است. همان در حرفهای خود عدالت را رعایت میکنند.

خداوند افراد را متوجه این روحیاتی میکند و آنها را از ابتکار بر حذر میدارد. چون این روحیه باعث بت سازی یا در نتیجه تفرقه ها و اختلاف ها میشود. چون هر کس را دانستند واقعی و غیر خواه واقعی معرفی میکنند و با غلو و مبالغه و کزاق کوفی او را بالا و بالا و بالا و بالا تر میبرند بطوری که نقطه او است که همه چیز را میداند و خالی از کوچکترین شبهه است و نظر او مثل وحی الهی است و شک و شبهه ای در درستی نظر او وجود ندارد. با این مبالغه کوفی است که هر کس ای بیرون یک نفر میشوند و فرقه ها بوجود می آید. افراد هر فرقه ای حاضر نیستند که به حرفهای فرقه دیگر گوش کنند و از اسم آنها هم بدشان می آید. در صورتیکه اصلاح جهان احتیاج به همکاری و هماهنگی افراد دارد. و این روحیه سبب جدایی دینداران و اصلاح طلبان از هم میشود و میدان را برای یک تازی افراد فاسد باز میکند.

خداوند در آیه ۵۱ تا ۵۳ مؤمنون سوره میفرماید:

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ، وَاعْمَلُوا صَالِحًا، إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

ای پیغمبران از خوردنی های پاک بخورید، و کار صحیح بکنید، من از کارهای که میکنید کاملاً اطلاع دارم.

وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً، وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ

و این است ثابت یک است؛ و من عجب خیر شماستم؛ از ما فرمائی من بر خدایتید.

فَنَقُطِعُ رَوْسَهُمْ يُجِزُونَ
فَنَقُطِعُ رَوْسَهُمْ يُجِزُونَ

ولی مردم کار ایشان را این خوشان کند که کردند و از هم جدا شد و هر بسته ای به عقاید خود در خوش استند.

چون فقط آنچه شنیدند عقاید یک طرفه و پر از غلو و مبالغه و از انگیختن اعتقاداتی است که به آنها تلقین شده و معلوماتی غیر از آن ندارند معلوماتی که بر از ایهام و تصور
و گمان است. ولی با این معلومات غلط و ناقص مسائل نگاه میکنند و در نتیجه عقاید خود را درست میدانند و دیگران را در اشتباه تصور میکنند.

خداوند در آیه ۱۱۱ تا ۱۱۳ بقره موده میفرماید:

قَالُوا لَنْ نَدْخُلَ الْجَنَّةَ اَلَا مَن كَانَ هُودًا اَوْ نَصَارًا. بَلِكُ اَمَانِهِمْ؛ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

یهودیان گفتند: بی شک جز یهودیان و نصاریان وارد بهشت نمیشود. و سبحان گفتند کسی غیر از مسیحیان بهشت نمیرود.

این تصور و آرزوی آنهاست. بگو اگر راست میگوید لیدتان را بیاورید.

بَلَىٰ مَن يَسْلُمُ وَّجْهَهُ لِلَّهِ ذَا مَوْجِبٍ، فَلَهُ اُجْرُهُ عِندَ رَبِّهِ، وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

آری هر کسی خود را تسلیم الله کند و بگو کار باشد پادشاش پیش صاحب جبارش محفوظ است، نه ترسی دارد از عصبه ای

قَالَتِ الْيَهُودُ لَنُكْفِرَنَّ اَعْلَىٰ اَنْشَىٰ عَمَّا قَالَتِ النَّصَارَىٰ لَنُكْفِرَنَّ اَعْلَىٰ اَنْشَىٰ عَمَّا

یهودیان گفتند مسیحیان دین و پاداشی ندارند؛ و مسیحیان گفتند یهودیان دین و پاداشی ندارند.

وَهُمْ يَقُولُونَ الْكُتَابُ. كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ

در صورتیکه آنها کتاب دینی خود را نمیخوانند. افراد پیدایش نیز عین حرف آنها را میزنند.

مشافهه مسلمانان نیز با وجود اینکه این مطلب در کتابان است، همین حرف را میزنند. چون کتاب دینی خود را نمیخوانند و از آن اطلاعی ندارند. یا اگر خوانده اند و میدانند

آن را گمان میکنند و دیگران نمیگویند. چون تعصب و خود پسندی یا دکانداری چشم آنها را بسته است. البته این افراد را تنها دیگران را قبول ندارند بلکه فرقه های دیگر دین خود

را هم قبول ندارند و میگویند آنها هرگز به بهشت نمیروند. و «جای آنها جهنم است» ولی خداوند میفرماید: «کسانی که خود را تسلیم خدا کنند و نیکو کار باشند خوشان محفوظ است»